DROTTNINGHOLMS - MUSIK

JOHAN HELMICH ROMAN

Johan Helmich Roman

Johan Helmich Roman, född 26 oktober 1694 i Hovförsamlingen, Stockholm, död 19 oktober 1758 på gården Lilla Haraldsmåla i Ryssby socken i Kalmar län, var en svensk kompositör. Roman brukar ofta kallas den svenska musikens fader.

Roman var son till hovkapellisten Johan Roman och hans hustru Catharina Margareta von Elswich. Han fick en omsorgsfull uppfostran och uppträdde redan vid sju års ålder inför hovet som violinist.

DROTTNINGHOLMS MUSIK

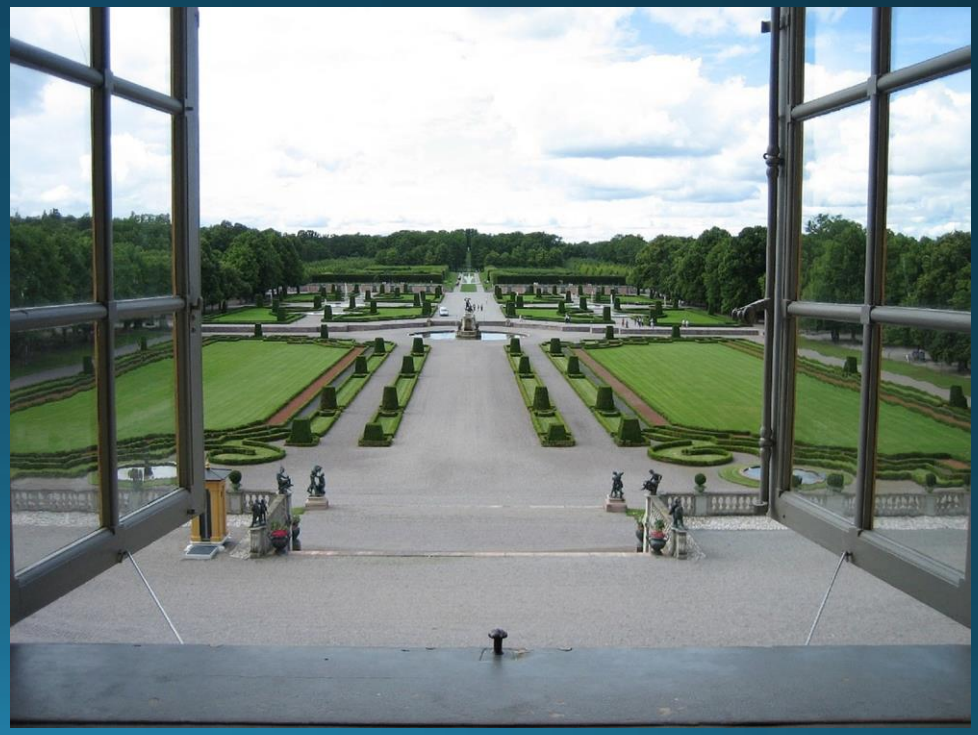

DROTTNINGHOLM

När Katarina Jagellonica avled 1583 var slottsbygget ännu inte fullbordat. Johan III vistades efter hustruns död bara vid enstaka tillfällen på Drottningholm, sista gången var sommaren 1592. Slottet ägdes från 1603 av drottning Katarina (Stenbock) och efter hennes död kom flera ägare som drottningarna Kristina och Maria Eleonora.

Kring 1650 övertog Magnus Gabriel De la Gardie Drottningholm, han intresserade sig för byggnaden och dess underhåll. Han inledde även ett restaureringsarbete under ledning av arkitekt Jean de la Vallée.
Då Hedvig Eleonora förvärvade slottet 1661 var det ett stenhus i två våningar med ett torn som bestod av över 20 rum i den nedre våningen och cirka 10 rum i den övre våningen. Dessutom fanns ett kapell och en stor sal med 36 fönster.

Johan Helmich Roman

Födelsedatum: 26 Oktober 1694

Födelseplats: Stockholm

Död: 20 November 1758 (64) Haraldmåla, Ryssby sn

Närstående:

Son till Johan Roman och Catharina Margareta von Elswich Make till Eva Emerentia Roman och Maria Elisabet Baumgart

Far till Eva Roman; Johan Helmich Roman, d y; Anders Henrik Romann; Petter Robert Roman; Maria Elizabet Roman

Johan Helmich Roman

Johan Helmich Roman, född 26 oktober 1694 i Hovförsamlingen, Stockholm, död 19 oktober 1758 på gården Lilla Haraldsmåla i Ryssby socken i Kalmar län, var en svensk kompositör. Roman brukar ofta kallas den svenska musikens fader.

Roman var son till hovkapellisten Johan Roman och hans hustru Catharina Margareta von Elswich. Han fick en omsorgsfull uppfostran och uppträdde redan vid sju års ålder inför hovet som violinist.

Johan Helmich Roman

Vid nyåret år 1711 anställdes han i hovkapellet. Han fick år 1712 tillstånd av Karl XII i Bender att med bibehållen lön göra en studieresa till London, vilket dock, på grund av krigstillståndet, inte lät sig göras förrän 1716. Väl i London fick han snabbt anställning i operaorkestern vid King's Theatre under Georg Friedrich Händels ledning. Samtidigt bedrev Roman studier i generalbas och komposition för Johann Christoph Pepusch och Attilio Ariosti. Då Londonoperan 1717 för någon tid måste upphöra med sin verksamhet, fick han anställning hos den musikälskande hovmarskalken, hertigen av Newcastle, vilket säkrade hans ekonomi och fortsatta umgänge med musiker som kom med nya impulser, inte minst från den italienska operakonsten.[1] Framför allt Händel blev en stor inspirationskälla för Roman.

Drottningholmsmusiken

Roman blev 1721 hemkallad och återinträdde, samtidigt med faderns bortgång, i hovkapellet. Roman ledde orkestern vid Fredrik I:s kröning och utnämndes 1721 till vice hovkapellmästare. Från och med år 1729 fungerade han som ordinarie hovkapellmästare. Av hälsoskäl företog Roman år 1735 en tvåårig resa genom England, Frankrike, Italien och Tyskland, då han fördjupade sina musikaliska kunskaper och samlade noter till hovkapellet. Efter sin återkomst 1740 valdes han in i den nyinstiftade Vetenskapsakademien. 1744 uppfördes hans inför eftervärlden mest kända verk, Drottningholmsmusiken, vid kronprinsparet Adolf Fredriks och Lovisa Ulrikas bröllop.

Roman var en framstående violin/oboe virtuos

Roman var en framstående virtuos på violin och oboe, och även dirigent. Han översatte och uppförde många utländska tonsättares verk (Händel, Pergolesi med flera). Han översatte också flera musikteoretiska verk av Gasparini, Pepusch och Keller till svenska. Störst betydelse har emellertid Roman haft som tonsättare. Hans verk omfattar så gott som alla grenar av tonkonsten, med undantag av operan. Roman drogs särskilt till den andliga musiken, och det är här hans inspiration klarast framträder. 1752 uruppförde han den "Svenska mässan".

Roman utnämndes 1745 till hovintendent och drog sig samtidigt av hälsoskäl tillbaka till sin egendom Lilla Haraldsmåla i Ryssby socken, strax norr om Kalmar, där han alltjämt sysselsatte sig med komposition. En långvarig sjukdom, cancer i tungan, orsakade hans död 1758. Det väsentliga i Romans skapargärning, såväl kvantitativt som kvalitativt, är den andliga musiken. Denna del av Romans betydelsefulla tonsättargärning var under långa tider mer eller mindre bortglömd.

Romans grav finns på Ryssby kyrkogård men okänt var. En minnestavla över honom finns på kyrktornets yttermur.

MUSIK

Golovinmusiken

allas den musik som skrevs av den svenske tonsättaren Johan Helmich Roman till en fest 1728 hos det ryska sändebudet i Stockholm Nikolaj Golovin (1695–1745) med anledning av kröningen av den 12-årige tsar Peter II i Sankt Petersburg. Den fullständiga titeln är Musoque satt till en Festin hos Ryska Ministren Gref Gollowin.

DROTTNINGHOLMSMUSIKEN

kallas den musik som komponerades av Johan Helmich Roman och uruppfördes på Drottningholms slott på Lovön väster om Stockholm den 18 augusti 1744 i samband med bröllopet mellan Adolf Fredrik och Lovisa Ulrika.

Musiken, som komponerades särskilt för det kungliga bröllopet, består av 33 satser. Dessa skiljer sig åt inbördes, bland dem finns både musik för högtidliga entréer och dansmusik, till exempel menuetter. Bröllopsfesten pågick i tre dagar, och under denna tid tros hovkapellet, under Romans ledning, ha utökats med det tyska kapell Adolf Fredrik fört med sig till Sverige. Musikernas antal bör ha varit omkring 24.

Johan Helmich Roman (1694-1758)

Svit i D-dur ("Lilla Drottningholmsmusiken")

1. Spicco - Allegro da Capella
2. Allegretto
3. Andantino
4. Larghetto
5. Allegro
6. Andante
7. Vivace
8. Allegro

DROTTNINGHOLM

BEGRAVNINGS MUSIK FREDRIK 1

GUSTAV III

DROTTNING SOFIA MAGDALENA

Fredrik 1